

Brief aan de leden van de Commissie Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, Commissie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en Commissie Europese Zaken in de Tweede Kamer

Betreft:

Visie op CETA, TTIP 2.0, EU-Mercosur en andere vrijhandelsverdragen door gezamenlijke boerenorganisaties

Amsterdam, 27 januari 2020

Geachte leden van genoemde commissies,

In de week van 11 februari zal er een plenair debat in de Tweede Kamer zijn over de ratificatie van het CETA-vrijhandelsverdrag tussen de EU en Canada. Daarnaast maken wij u attent op de toespraak van EU-commissaris Hogan afgelopen week, waarin hij zei te willen onderhandelen met de Verenigde Staten over het verlagen van tarieven en standaarden (*non-trade barriers*)¹. Voorzitter Von der Leyen verklaarde dat ze snel een deal wil met de VS.² Dit zijn zeer verontrustende berichten. Vorig jaar werd er al een mandaat verstrekt over het harmoniseren van standaarden waaronder voedselveiligheid (*Conformity Assessment*). Maar nu wil de Europese Commissie verder gaan, en is TTIP 2.0 inclusief landbouw weer een stap dichterbij.

Vorig jaar waarschuwden een aantal boeren- en maatschappelijke organisaties voor de nadelige effecten van het verdrag met de Mercosur-landen dat in juni tot stand kwam, en dat later dit jaar zal worden voorgelegd aan de Europese Raad.³ Ook andere organisaties stuurden u hun bezwaren, waaronder de Nederlandse pluimveeverwerkende industrie verenigd in Nepluvi.⁴ Tenslotte zijn de onderhandelingen met Thailand opnieuw gestart, en lopen er onderhandelingen met Australië, Nieuw-Zeeland, Indonesië en de Filipijnen.

Al deze - mogelijke - vrijhandelsverdragen leiden tot grote problemen voor boeren, voedselveiligheid, werknemers, milieu en dierenwelzijn, in en buiten Europa. Daarom hebben een aantal boeren- en maatschappelijke organisaties deze zorgen verwerkt in het manifest *‘Bescherm boeren, werknemers, consumenten, dieren en de planeet tegen de huidige vrijhandelsverdragen’*. Op 1 oktober jl. hebben zij dit manifest persoonlijk aan een aantal leden van uw commissies overhandigd tijdens een actie op het Plein. Op diezelfde dag voerden Agractie Nederland en Farmers Defence Force hun eerste boerenprotest op het Malieveld, onder andere omdat boeren de toenemende maatschappelijke eisen niet in hun prijzen terugzien. Inmiddels ondersteunt ook Agractie Nederland dit manifest, wat u hier kunt vinden met alle ondersteunende organisaties: ⁵. Farmers Defence Force ondersteunt deze brief.

Wij roepen u op in februari tegen CETA te stemmen. Daarmee wordt oneerlijke concurrentie met Canadese landbouwproducten die onder lagere standaarden tot stand zijn gekomen, voorkomen. Dat geldt met name voor rund- en varkensvlees en akkerbouwproducten. Maar hiermee kunt u ook een signaal aan de EU geven, en voorkomen dat het nog veel schadelijkere TTIP 2.0 en het verdrag met de Mercosur worden afgesloten. Met deze verdragen zullen er naast veel meer rund- en varkensvlees, ook grote quota pluimveevlees, ethanol en suiker worden geïmporteerd. In al deze landen zijn de dierenwelzijns-eisen niet bestaand of een stuk lager in de veehouderij, en is er geen sprake van een sluitend en controleerbaar Identificatie en Registratie-systeem. Daarmee ontstaan grote risico's voor de voedselveiligheid. Daarnaast worden bij de teelt van akkerbouwproducten chemische middelen gebruikt die zijn verboden door de EU. De EU heeft ook al toegezegd dat de maximale toegestane niveaus (MRLs) voor een aantal bestrijdingsmiddelen mogen worden verhoogd.

Door de overvloed aan goedkope importen geproduceerd met lagere standaarden zal van het verdienmodel dat hoort bij de door minister Schouten gepropageerde kringlooplandbouw, niets terecht komen. Boeren zullen (zoals altijd) wel geconfronteerd worden met stijgende kosten, maar niet met kostendeekkende opbrengstprijzen. De sterk verhoogde import van producten uit de Mercosur-landen zal er ook toe leiden dat gesloten kringlopen nog verder verstoord worden. Er worden immers nu al grote hoeveelheden soja uit deze landen geïmporteerd die bijdragen aan het huidige mestoverschot. De Nederlandse Akkerbouw Vakbond roept juist op tot importheffingen op soja om de Europese teelt van plantaardige eiwit- en oliegewassen mogelijk te maken, wat mede kan leiden tot een gesloten kringloop. Platform Aarde Boer Consument wijst ook op de negatieve gevolgen van deze verdragen voor landrechten van kleine boeren en inheemse volkeren in ontwikkelingslanden, en tevens op de maar voortdurende gesubsidieerde Europese export naar Afrika die kleine boeren van hun markten verdrijft.

Nu een Nee tegen CETA betekent dat er ruimte komt voor een rechtvaardiger en milieuvriendelijker handelsbeleid, waarbij boeren binnen en buiten Europa wél eerlijke prijzen voor zo milieu- en diervriendelijk mogelijke producten ontvangen. Dan kan er ook gewerkt worden aan kringlooplandbouw en natuur-inclusieve landbouw mét een verdienmodel.

Het is een beslissend moment omdat er het komende jaar onderhandeld wordt over het toekomstige Gemeenschappelijke Landbouwbeleid (GLB) dat gaat gelden voor de komende zeven jaar. Als marktbescherming en flexibele productiebeheersing binnen veehouderij en

akkerbouw, weer een plek krijgen in dit handels- en landbouwbeleid, kan het GLB-budget veel effectiever worden ingezet. Dan kunt u de maatschappij met een positief verhaal tegemoet treden, omdat het budget wél wordt ingezet om urgente doelen te halen op gebied van klimaat, leefbaarheid op het platteland en bescherming van gezinslandbouw, biodiversiteit en bodem. Dit biedt ook volop kansen voor een integrale afstemming op de Green Deal van commissaris Timmermans.

Bedankt voor uw medewerking. Mocht u vragen of opmerkingen hebben dan horen wij dat graag. We zijn graag bereid ons standpunt mondeling aan u toe te lichten.

Hoogachtend,

namens Agractie Nederland, , Dutch Dairymen Board, Farmers Defence Force, Nederlandse Akkerbouw Vakbond, Nederlandse Melkveehouders Vakbond, Nederlandse Vakbond Pluimveehouders, Platform Aarde Boer Consument en Vereniging voor Biologisch-Dynamische Landbouw en Voeding

Coördinator: Guus Geurts

guusgeurts@yahoo.com

06 - 43979849

---

¹ EU-commissaris Hogan zei onder andere: 'We want to discuss tariffs and how we can reduce tariffs, but also reduce non-tariff barriers. We need more convergence in relation to standards, and in the regulatory field through greater cooperation.' Zie pagina 7 in TRANSCRIPTSIS Event "Refreshing Transatlantic Trade Relations", Center for Strategic and International Studies, Recording date: January 16,2020, down te loaden via:

https://csis-prod.s3.amazonaws.com/s3fs-public/event/200116_Refreshing_Transatlantic_Trade_Relations.pdf?yn2oMHvyW4P_nwwZ4RmZK8BkRXjX4U57&utm_source=POLITICO.EU&utm_campaign=24e1b15caf-EMAIL_CAMPAIGN_2020_01_21_05_59&utm_medium=email&utm_term=0_10959edeb5-24e1b15caf-189017913

Artikel hierover: *Trump's Next Trade Fight Could Be With Europe*, New York Times, 16 januari 2020, zie:

<https://www.bilaterals.org/?trump-s-next-trade-fight-could-be&lang=en>

² Von der Leyen: *Trade deal with America 'in a few weeks'*, Politico, 22 januari 2020, zie:

<https://www.politico.eu/pro/von-der-leyen-trade-deal-with-america-in-a-few-weeks/>

³ Boeren- en maatschappelijke organisaties wijzen handelsverdrag EU-Mercosur af, inclusief gehele brief aan de Tweede Kamer, 24 juni 2019, zie: <https://www.globalinfo.nl/Nieuws/boeren-en-maatschappelijke-organisaties-wijzen-handelsverdrag-eu-mercotur-af>

Boeren vrezen het handelsakkoord met Zuid-Amerika met grote vreze, Trouw, 27 juni 2019, zie:

<https://www.trouw.nl/politiek/boeren-vrezen-het-handelsakkoord-met-zuid-amerika-met-grote-vreze~b8e1a862/?referer=https%3A%2F%2F>

⁴ Europese pluimvee-organisatie bezorgd over Mercosur - De Europese pluimveesector wordt op het offerblok gelegd van de wereldhandel, Boerderij, 3 juli 2019, zie:

<https://www.boerderij.nl/Home/Achtergrond/2019/7/Europese-pluimvee-organisatie-bezorgd-over-Mercosur-445544E/>

Minister Kaag reageerde daarop in december met de volgende kamerbrief: *Reactie op verzoek commissie over de brief van Nepluvi over de gevolgen van een Associatieakkoord tussen de Europese Unie (EU) en Mercosur voor de Nederlandse pluimveesector*, zie:

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2019Z25474&did=2019D52414

⁵ Zie voor het manifest en alle ondersteunende organisaties: <https://milieudefensie.nl/actueel/manifest-bescherm-ons-tegen-handelsverdragen>

In 2016 stuurden een aantal boeren- en maatschappelijke organisaties – binnen de TTIP, CETA en landbouwcoalitie – hun visie en manifest waarin zij zich uitspreken tegen CETA en TTIP. <http://handelanders.nl/ttip-2-0-onderhandelingen-en-visie-op-landbouw/>